

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala - Potentialialipuheista tekoihin

Nurmeksen kaupungin pilotti

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Miksi Nurmes mukana hankkeessa?

- Monipaikkaisuus on vahva osa Nurmesta: paljon vapaa-ajan asukkaita, paluumuuttajia, vierailijoita ja hybridityötä tekeviä.
- Hanke tarjoaa mahdollisuuden kehittää kaupungin palveluita ja vuorovaikutusta tämän monimuotoisen joukon kanssa.
- Tavoitteena on löytää tapoja juurruttaa monipaikkaiset entistä paremmin osaksi nurmeslaista yhteisöä.

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Monipaikkaisten Nurmekselaisten kysely

Kysely tehtiin osana Monipaikkaisten Pohjois-Karjala -
Potentialipuheista hanketta vuoden 2025 kevään ja kesän aikana.
Tavoitteena oli selvittää **millaisia siteitä Nurmekseen on, miten
vietetään aikaa, millaisia esteitä tai toiveita paikkakuntaan
liittyy vapaa-ajan asumisen, vierailujen tai etätyön
ympäristönä**. Suurin osa vastanneista oli työikäisiä, perheellisiä ja
asui vakituisesti muualla, mutta heillä oli kiinteä tai tunnepitoinen
yhteys Nurmekseen.

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

K I T E E

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Monipaikkaisten Nurmekselaisten kysely

Kysely tavoitti 376 vastaajaa eri puolilta Suomea. Tulokset tarjoavat arvokasta tietoa siitä, millä keinoin Nurmeks voisi houkutella monipaikkaisia viettämään enemmän aikaa alueella – ja mahdollisesti sitoutua pidempiaikaisesti yhteisöön.

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

K I T E E

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Pohjois-Karjalan Kylät

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Keskeisimmät vastaaja-alueet

Kyselyyn vastanneista suurin osa tuli seuraavista kunnista:

- **Joensuu** (21%) - selvästi suurin vastaajaryhmä
- **Kuopio** (14%) - toiseksi suurin ryhmä
- **Helsinki** (11%) - pääkaupunkiseudun edustus
- **Vantaa** (5%)
- **Espoo, Jyväskylä, Kajaani, Lahti, Liperi, Tampere** (3% kukin)

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Kolme asiaa vastaajien jakaumasta

- Alueelliset keskuksat dominoivat: Joensuu ja Kuopio muodostavat yhteensä 35% vastaajista, mikä viittaa vahvaan yhteyteen Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon alueellisiin keskuksiin.
- Pääkaupunkiseudun merkitys: Helsinki-Espoo-Vantaa -kolmikko edustaa 19% vastaajista, osoittaen että merkittävä osa monipaikkaisista asuu pääkaupunkiseudulla mutta säilyttää yhteyden Nurmekseen.
- Laaja maantieteellinen kattavuus: Vastauksia tuli 30+ eri kunnasta, mikä osoittaa monipaikkaisuuden olevan todellinen, laaja-alainen ilmiö.

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Pohjois-Karjalan Kylät

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Suhde Nurmekseen ja vierailutiheys

Vierailujen pääsyyt:

- Perhesiteet (vanhemmat, isovanhemmat, sukulaiset)
- Vapaa-ajan asunto tai mökki
- Työsidonnaiset käynnit
- Luonto ja virkistäytyminen

Vierailutiheys vaihtelee merkittävästi:

- Säännölliset viikonloppukäynnit
- Loma-aikojen pidemmät jaksot
- Satunnaiset käynnit erikoistilanteiden vuoksi

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

**Euroopan unionin
osarahoittama**

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Oleskelun pituuteen vaikuttavat tekijät

Positiivisesti vaikuttavat tekijät

- Perheen ja ystävien läsnäolo (82% vastaajista)
 - Ylivoimaisesti tärkein yksittäinen tekijä
 - Sosiaaliset siteet toimivat vahvimpana vetovoimatekijänä
- Tapahtumat ja kulttuuritarjonta (68%)
 - Kesäteatteri, kulttuuritapahtumat ja paikalliset tapahtumat houkuttelevat
- Harrastus- ja vapaa-ajanmahdollisuudet (65%)
 - Luontoharrastukset, liikunta ja virkistystoiminta
- Vapaa-ajan asumisen mukavuus (48%)
 - Mökin varustelu ja asumisolosuhteet

Vähiten positiivista vaikutusta:

- Etätyömahdollisuudet (37% kokee lisäävän)
- Terveyspalvelut (36% kokee lisäävän)
- Julkiset liikenneyhteydet (38% kokee lisäävän)

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Monipaikkaisten muuttoharkinta

Muuttoharkinta:

- 15,2% on harkinnut muuttoa viimeisen puolen vuoden aikana
- 26,5% on harkinnut muuttoa viimeisen viiden vuoden aikana
- 58,3% ei ole harkinnut muuttamista

Yhteensä 41,7% vastaajista on harkinnut muuttamista Nurmekseen jossakin vaiheessa, mikä on merkittävä osuus.

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

K I T E E

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Suurimmat muuttoesteet

- Työpaikkojen puute (ylivoimaisesti yleisin)
 - Ei oman alan töitä
 - Korkeakoulutettujen työpaikkojen vähyys
 - Etätyömahdollisuuksien rajallisuus
- Perhe- ja sosiaaliset siteet muualla
 - Lapset ja lapsenlapset toisella paikkakunnalla
 - Puoliso ei halua muuttaa
 - Ystävät ja sosiaaliset verkostot muualla
- Palveluiden heikkous
 - Erityisesti terveydenhuolto
 - Julkiset liikenneyhteydet
 - Harrastusmahdollisuudet
- Alueen kehityssuunta
 - Pelko alueen taantumisesta
 - Palveluiden heikkeneminen
 - Syrjäisyys ja etäisyys muista keskuksista

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Työllistyminen ja yrittäjyys

Työmahdollisuuksiin suhtautuminen

- 60,2% olisi kiinnostunut työmahdollisuuksista Nurmeksessa, mikä osoittaa merkittävää potentiaalia. Lisäksi 35,7% olisi kiinnostunut osa-aikaisesta tai kausittaisesta työstä.

Yrittäjyyshalukkuus

- 21,6% kiinnostunut kokopäiväisestä yrittäjyydestä
- 28,9% kiinnostunut osa- tai sesonkiaikaisesta yrittäjyydestä
- Yhteensä 50,5% osoittaa jonkinasteista yrittäjyyshalukkuutta

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Työllistymistä toivovien osaamisalueet

- **Hyvinvointi ja terveys** - liikunnanohjaus, terveydenhuolto, hieronta
- **Opetus ja koulutus** - ammatillinen opetus, valmennus
- **Kulttuuri ja media** - valokuvaus, musiikki, tapahtumatuotanto
- **Sosiaali- ja kasvatusala** - varhaiskasvatus, mielenterveystyö
- **Luonto ja ympäristö** - metsäala, ympäristöosaaminen

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

**Euroopan unionin
osarahoittama**

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

**Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute**

**VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS**

Yhdistystoiminta ja yhteisöllisyys

Yhdistystoimintaan osallistumien on vähäistä:

- Vain 3,9% vastuuntehtävissä
- 9,2% aktiivisina jäseninä
- 14,5% passiivisina jäseninä
- 72,4% ei osallistu, mutta olisi kiinnostunut

Yhdistystoiminnan kiinnostuksen kohteet:

- Kulttuuri ja tapahtumat - kesäteatteri, musiikki, historia
- Luonto ja ympäristö - retkeily, luonnonsuojelu
- Lapset ja nuoret - harrastustoiminta, kasvatus
- Urheilu ja liikunta - monipuolinen liikuntatarjonta

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Osallistumisen esteet ja edistäjät

Pääasialliset esteet:

- Ajan puute
- Asuminen kaukana Nurmeksesta
- Tiedon puute toiminnasta
- Sosiaalisten verkostojen puuttuminen

Osallistumista edistäisivät:

- Parempi tiedottaminen
- Joustava osallistuminen
- Mukava ilmapiiri ja yhteisöllisyys
- Matalan kynnyksen toiminta

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

**Euroopan unionin
osarahoittama**

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Pohjois-Karjalan Kylät

**VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS**

Monipaikkaisten osallisuus päätöksenteossa

Monipaikkaisten osallisuus päätöksenteossa koetaan heikoksi:

- Vain 4,7% kokee tulevansa hyvin kuulluksi
- 15% näkee tilanteen osittain hyvänä
- 26,9% ei usko tulevansa riittävästi kuulluksi
- 53% ei osaa sanoa

Toivotut osallistumistavat:

1. Verkkokyselyt (79%)
2. Sähköinen palaute verkkosivuilla (56%)
3. Etäverkkotilaisuudet (23%)

Perinteiset kasvokkain tapahtuvat osallistumistavat kiinnostavat vähemmän.

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Kaupungin viestintä ja tiedonkulku

Viestintätoiveet kaupungilta

Ensisijaiset kanavat:

- Sosiaalinen media (81,8%) - selvästi tärkein
- Kaupungin verkkosivut (40,5%)
- Sähköpostit ja uutiskirjeet (35,1%)

Parannusehdotukset:

- Aktiivinen some-viestintä
- Yhtenäinen tietopiste monipaikkaisille
- Tapahtuma- ja palvelutiedon keskittäminen
- Avoin vuorovaikutus ja palautteisiin reagointi

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Muita kehittämiskohteita

Liikenneyhteydet ja saavutettavuus

Kriittisimmät tarpeet:

- Junayhteyksien säilyttäminen ja hinnoittelun kehittäminen
- Bussiliikenteen parantaminen ja lisävuorot
- Suoremmat yhteydet ilman turhia pysähdyksiä
- Kohtuuhintaiset liput

Palvelut ja infrastruktuuri

Ensisijaiset kehittämiskohteet:

- Edulliset majoitusvaihtoehdot keskustassa
- Etätyötilat ja joustava majoitus
- Terveyspalveluiden parantaminen
- Kauppojen ja palveluiden monipuolistaminen

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Muita kehittämistoiveita

Vapaa-aika ja kulttuuri

Kehittämisehdotukset:

- Luontoreittien ja opasteiden parantaminen
- Talviliikunnan kehittäminen
- Jurttivaaran aktivointi
- Kulttuuritapahtumien parempi markkinointi

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Johtopäätökset ja suositukset

Keskeiset havainnot

- Merkittävä potentiaali: Lähes 42% vastaajista on harkinnut muuttoa Nurmekseen, mikä osoittaa suurta kiinnostusta.
- Työllisyys avainasemassa: Työpaikkojen puute on ylivoimaisesti suurin este pysyvälle asumiselle.
- Sosiaaliset siteet ratkaisevat: Perheen ja ystävien läsnäolo on tärkein oleskelua lisäävä tekijä.
- Palveluiden merkitys: Liikenneyhteydet, terveydenhuolto ja etätyömahdollisuudet ovat kriittisiä kehittämiskohteita.
- Viestinnän kehittämistarve: Digitaaliset kanavat ovat keskeisiä, mutta tiedotus kaipaa tehostamista.

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

**Euroopan unionin
osarahoittama**

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

**Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute**

**VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS**

Lopuksi

Tämä kysely osoittaa, että Nurmeksella on merkittävä potentiaali monipaikkaisuuden kehittämisessä. Avainasemassa ovat työllisyyden edistäminen, liikenneyhteyksien parantaminen ja palveluiden monipuolistaminen. Samalla on tärkeää säilyttää alueen vahvuudet: luonnon läheisyys, yhteisöllisyys ja kulttuuri.

Monipaikkaiset edustavat tärkeää resurssia, joka voi tuoda alueelle uutta osaamista, verkostoja ja elinvoimaa. Heidän tarpeidensa huomioiminen ja aktiivinen mukaan ottaminen päätöksentekoon voi merkittävästi edistää Nurmeksen kehitystä tulevaisuudessa.

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS

Hankkeen muut toimet Nurmeksessa

Paikallisten toimijoiden verkottaminen

- Yhteistyö kaupungin, yritysten ja yhdistysten välillä vahvistunut
- Palvelujen näkyvyyttä ja saavutettavuutta pyritty parantamaan
- Työntekijöiden kohtauttaminen avointen työpaikkojen ja monipaikkaisten kuntalaisten välillä

Viestinnän kehittäminen

- Kohdennettua viestintää monipaikkaisille: tapahtumat, uutiskirjeet, digikanavat
- Panostettu selkeyteen ja saavutettavuuteen

Hybridityön mahdollisuuksien tukeminen

- Nurmeksen vahvuudet: luonto, rauhallisuus, edullinen asuminen, valokuitu, hyvät etätyötilat
- Mahdollisuus yhdistää vapaa-aika ja työ sujuvasti

Monipaikkaisten Pohjois-Karjala

**Euroopan unionin
osarahoittama**

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Pohjois-Karjalan Kylät

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

VAARA-KARJALAN
KULTTUURIYHDISTYS